

CEB

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/5157 din 28.12 2015
La nr.489 din 04 decembrie 2015

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Anexă:

- 1) Raportul de expertiză anticorupție - 2 (două) file,
- 2) Anexa la raportul de expertiză anticorupție – 1 (una) filă.

Director adjunct

Cristina ȚARNĂ

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE
asupra nivelului coruptibilității proiectului
de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(Legea nr.1324/1993 privatizarea fondului de locuință,
nr.913/2000 condominiul fondului locativ)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este deputat în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Scopul proiectului constă în susținerea și stimularea persoanelor beneficiare de pensii de asigurări sociale de stat, suma cărora nu depășește un salariu mediu lunar pe economie, precum și a familiilor cu trei și mai mulți copii minori. Astfel, prin proiect se propune excluderea persoanelor menționate de la normele legale ce instituie penalități pentru fiecare zi de întârziere de la plata serviciilor comunale și a altor servicii.

d. Suficiența argumentării. Deși salutăm susținerea persoanelor vîrstnice cu venituri mici și a familiilor cu copii minori, totuși, considerăm că prin derogarea dată, în primul rînd se va institui o inechitate în raport cu restul consumatorilor vis-a-vis de aplicarea penalităților menționate la art.23 din Legea nr.1324/1993 și la art.14 din Legea nr.913/2000. În al doilea rînd, se va crea un precedent juridic privind anularea penalităților de întârziere la plata serviciilor comunale și a altor servicii și pentru alte categorii de beneficiari, ceea ce va duce în viitor la înaintarea unor astfel de propuneri normative. Astfel, susținem inițiativa de susținere a păturilor sociale vulnerabile (bătrînii și familiile cu mulți copii) ca și concept, însă modificările propuse vor implica alte riscuri care trebuie analizate și revizuite pînă la adoptarea proiectului.

Referitor la impactul negativ ne vom expune la compartimentul „Evaluarea în fond a proiectului”.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Deși implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare directe din bugetul de stat. Totuși, atenționăm că normele propuse vor afecta substanțial veniturile furnizorilor, creîndu-le pierderi financiare considerabile. Astfel, excluderea penalităților pentru întârziere la achitarea facturilor pentru anumiți subiecți va avea ca efect tergiversarea perioadei de achitare a serviciilor comunale de către beneficiarii indicați în proiect, precum și micșorarea veniturilor furnizorilor de servicii comunale. Prin urmare, considerăm absolut necesară coordonarea prevederilor propuse cu reprezentanții furnizorilor de servicii comunale.

1.3 Analiza impactului de reglementare a proiectului

Proiectul conține norme care au tangență cu activitatea de întreprinzător (în speță, furnizorii de servicii comunale). Astfel, în conformitate cu stipulările art.13 din Legea 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și art.20 din Legea 780/2001, proiectul prenotat necesită a fi însoțit de Analiza impactului de reglementare, care va reprezenta argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător.

1.4 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile legii promovează interesele beneficiarilor de pensii de asigurări sociale de stat, venitul cărora nu depășește lunar un salariu mediu pe economie, precum și a familiilor cu 3 și mai mulți copii minori, ceea ce corespunde interesului public general. Totodată, este necesar de a stipula că implementarea normelor vor afecta interesele și veniturile furnizorilor de servicii comunale, un aspect ce trebuie să fie evaluat în raport cu interesul beneficiarilor enumerați mai sus. Astfel, aplicarea modificărilor care constau în excluderea dreptului operatorului de a aplica penalități pentru neachitare, în termenul stabilit în contract, a serviciilor comunale și altor servicii, va spori numărul cazurilor de neachitare a serviciilor din partea consumatorilor (datorită oportunității de a face excepție de la art.23 alin.(6) din Legea nr.1324/1993 și la art.14 alin.(4) din Legea nr.913/2000) și, respectiv, va prejudicia veniturile furnizorilor, în lipsa unor pîrghii legale de asigurare a achitării acestora.

Existența penalităților calculate pentru fiecare zi de întârziere, vine să responsabilizeze consumatorii în respectarea termenelor stabilite de achitare și să garanteze operatorului achitarea pentru serviciile prestate.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Cu referire la transparența în procesul decizional constatăm că proiectul prenotat este plasat pe pagina oficială a Parlamentului Republicii Moldova, cerință impusă de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr.239-XVI din 13.11.2008, potrivit căreia autoritățile publice sunt obligate de a

întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a părților interesate la procesul decizional, plasînd proiectul de act normativ pe pagina web oficială a instituției.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Cu titlu general asupra proiectului -

Menționăm că normele propuse vor susține subiecții statuați în proiect (persoanele vîrstnice cu venituri mici și a familiile cu copii minori) la achitarea facturilor, înșă această susținere se va efectua din contul intereselor legale ale prestatorilor de servicii comunale și a altor servicii. Astfel, un prim aspect al promovării proiectului constă în faptul că furnizorii sau operatorii serviciilor comunale vor suporta pierderi financiare pe fonul excluderii unor categorii de cetățeni cărora nu li se vor aplica penalități pentru neachitarea în termenii stabiliți a serviciilor comunale.

Un alt aspect constă în faptul că proiectul va crea o inechitate socială între consumatori serviciilor publice de gospodărie comunală, unora aplicîndu-le penalități pentru întîrziere la achitarea facturilor în raport cu consumatorii stipulați în proiect, pentru care se exclude achitarea penalităților pentru întîrziere. Adoptarea acestui proiect va crea precedente de a lărgi ulterior, prin noi proiecte de completare a actelor legislative, cercul de subiecți care vor face excepție de la regula generală, în ceea ce privește aplicarea penalităților pentru întîrzierea achitării plăților pentru serviciilor comunale.

După cum am menționat, apreciem intenția autorului de a susține persoanele vîrstnice cu venituri mici și a familiile cu copii minori, totuși susținerea acestora trebuie făcută prin promovarea unor politici sociale de stat care vor avea ca impact sporirea veniturilor categoriilor respective de persoane, fapt ce nu va afecta interesele furnizorilor garantate de

lege.

Recomandarea: Prin prisma analizei expuse mai sus, recomandăm autorului de a revedea oportunitatea promovării normelor propuse.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Cristina Diacenco
inspector superior al Direcției legislație și expertiză anticorupție
18 Decembrie 2015

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului**

**de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.1324/1993 privatizarea
fondului de locuință, nr.913/2000 condominiul fondului locativ)**

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	Cu titlu general asupra proiectului -	Stabilirea condițiilor dificile de realizat	<p>Menționăm că normele propuse vor susține subiecții statuați în proiect (persoanele vîrstnice cu venituri mici și a familiile cu copii minori) la achitarea facturilor, însă această susținere se va efectua din contul intereselor legale ale prestatorilor de servicii comunale și a altor servicii. Astfel, un prim aspect al promovării proiectului constă în faptul că furnizorii sau operatorii serviciilor comunale vor suporta pierderi financiare pe fonul excluderii unor categorii de cetățeni cărora nu li se vor aplica penalități pentru neachitarea în termenii stabiliți a serviciilor comunale.</p> <p>Un alt aspect constă în faptul că proiectul va crea o inechitate socială între consumatori serviciilor publice de gospodărie comunală, unora aplicîndu-le penalități pentru întîrziere la achitarea facturilor în raport cu consumatorii stipulați în proiect, pentru care se exclude achitarea penalităților pentru întîrziere. Adoptarea acestui proiect va crea precedente de a lărgi ulterior, prin noi proiecte de</p>	Prin prisma analizei expuse mai sus, recomandăm autorului de a revedea oportunitatea promovării normelor propuse.

<p>completare a actelor legislative, cercul de subiecți care vor face excepție de la regula generală, în ceea ce privește aplicarea penalităților pentru întârzierea achitării plăților pentru serviciilor comunale.</p>
--

<p>După cum am menționat, apreciem intenția autorului de a susține persoanele vîrstnice cu venituri mici și a familiile cu copii minori, totuși susținerea acestora trebuie făcută prin promovarea unor politici sociale de stat care vor avea ca impact sporirea veniturilor categoriilor respective de persoane, fapt ce nu va afecta interesele furnizorilor garantate de lege.</p>
--